

Mis juhtus tomatitaimedega

ASTRID LEPIK

Tõin kasvuhoonesse kompostihunnikust rammusat mulda ja istutasin sinna tomatitaimed. Nädala möödudes hakkasid mõned taimed närbuma, teised on ilusad terved. Närbunud taimi üles tõmmates olid juured korralikud, kuid varred justkui ära näritud. Paarist kohast leidsin valgeid, tumeda pea ja jalgadega usse. Mis võib viga olla, miks osad taimed närbusid?

Vastab

ASTRID LEPIK

Kirjeldatud kahjustus – närbunud taimed, näritud varred ning valged, tumeda pea ja jalgadega “ussid” – viitab mõne kahjuri olemasolule mullas.

Kasvuhoone mullas võivad palju pahandust teha näiteks naksurlaste vastsed ehk rahvakeeli traatusid. Neid on kerget ära tunda: nad on sihvakad ja kollakat tooni sitke kitiinkestaga, pikkus kuni 2,5 cm.

Mullas toitu otsides kahjustavad nad mahlakaid ning pehmeid taimeosi: juuri, varsi, mugulsibulaid ja mugulaid neid läbi närides või sinna auke uuristades.

Kui naksurlaste vastseid leidub mullas rohkesti, on üsna tõenäoline, et nad toitu otsides satuvad ka istutatud tomatitaimedele ning kahjustavad nende varsi, misjärel taim närbub ja võib isegi hukkuda.

Teised, veelgi tõenäolisemad kahjurid, kes võisid teie tomatitai-

Et kahjurid ei rikuks teie tomatitaimi, söeluge kompostihunnikust võetud muld enne kasvuhoonesse toomist läbi.

mi kahjustada, on nn konutõugud ehk põrniklaste vastsed. Erinevalt naksurlaste vastsetest on nemad C-tähe kujulised, valge pehme kerega ning kuni 4 cm pikkused. Iseloomulik on suur pruunikas pea ja kolm paari rindmikujalgu.

Nemadki toituvad taimejuurtest, mugulsibulatest, mugulatest ja vartest. Nad kahjustavad paljusid kultuure. Kui konutõugud on peajuure või varre läbi närinud, hakkab taim närbuma ja sureb.

Aiamullas ja kompostihunnikus leidub vähesel määral nii traatusse kui konutõuke.

Kompostihunnikus on neist tõhus abi orgaanilise aine töötlemisel mullaks, kasvuhoones on nad aga pigem kahjurid.

Kasvuhoonesse võisidki mõlemad kahjurid sattuda kompostmuldaga, kui see jäi söelumata.

Kuigi kompost on igati väärt kraam mullaomaduste parandamisel ja selle viljakuse tõstmisel, tasub veidi vaeva näha ja kompostihunnikust võetud mulda enne aiamaale ja kasvuhoonesse viimist söeluda. Nii saab sellest eraldada veel kõdunemata osiseid, umbrohujuuri ja kivikesi.

Söeludes kompostmulda väikesete koguste kaupa, on ka traatusse ja konutõuke üsna lihtne märgata ning käsitsi ära korjata. Nii saate vältida hilisemaid ebameeldivusi. Tõhusat keemilist tõrjet mõlema kahjuri tõrjumiseks kahjuks pole.

Vt ka www.aialett.ee

Vasakul naksurlase vastne ehk rahvakeeli traatus, paremal konutõugud ehk põrniklaste vastsed.

KASULIK TEADA

Vabane mahedalt

Traatusside kahjustust saab kasvuhoones vähendada lihtsate võtetega.

- Asetage ööseks mullapinnale poolitatud-õõnestatud kartulimugul. Hommikul korjake ja hävitage selle alla kogunenud seltskond ära. Kasutage hõrgutist seni, kuni pahalasi enam ei ilmu. Nii saab koguda ka tuhatjalgu.
- Istutage nende taimede vahele, keda soovite kaitsta, mahlane aedsalat. See meelitab pahalasi enda juurde ja teised taimed saavad vähem kahju.